

Il-prattika fil-klassi:

Attivitajiet biex jissahħu l-hiliet tat-taħdit fil-klassi

Leonard Grech

Il-prattika fil-klassi:

Attivitajiet biex jissahhu l-hiliet tat-taħdit fil-klassi

Leonard Grech

Direttorat għal Kwalità u Standards fl-Edukazzjoni

2010

Grazzi minn qalbi lil Lawrence Deguara, ghalliem tal-Malti.

Introduzzjoni

Ir-riforma edukattiva taħseb biex issaħħaħ fl-istudenti l-ħiliet fil-qasam tat-taħdit. Dawn il-ħiliet jidhlu fis-sugġetti kollha għax f'kull sugġett jeħtieġ li l-istudenti tagħna jkunu kapaċi jtkellmu, jesprimu ruħhom, jisimghu, jiddiskutu, jiddjalogaw, jifhmu lil xulxin, jistennew il-ħin tagħhom biex jtkellmu, jinterpretaw, ipoġġu lilhom infushom fiż-żarbun ta' ħaddieħor, u jifhmu s-sens kollu - jiġifieri dak li hu ovvju u dak li mhux. Naturalment dawn il-ħiliet jgħoddu wkoll għal waqt il-lezzjonijiet tal-Malti u tal-Ingliż.

Dawn li ġejjin huma attivitajiet, eżercizzji, jew loġħob li nistgħu nagħmlu fil-klassi (kemm fil-Primarja kif ukoll fis-Sekondarja) biex insaħħu fit-tfal il-ħiliet imsemmija. Wieħed għandu jagħzel dawk li jgħoddu l-aktar għat-tfal li jgħallem.

1 Min jien

Tfal jaħdmu flimkien tnejn tnejn. Huma jgħidu lil xulxin xi affarijiet fuqhom infushom imma mhux jillimitaw ruħhom għal isimhom, fejn joqogħdu jew f'liema skola jmorru. Iridu jikkoncentraw fuq hwejjeġ oħra bħal, ngħidu aħna, xi jbeżżagħhom, x'jixtiequ jsiru meta jikbru, x'jogħgobhom l-aktar fil-ħajja, liema huma l-akbar tliet xewqat li għandhom, x'jieħdu mid-dar kieku allahares qatt tibda taqbad, u x'jixtiequ jkollhom kieku jsibu ruħhom fuq gżira wehidhom. Iddedika madwar għaxar minuti għal din il-parti tal-attività. Fit-tieni parti l-istudenti jridu jgħidu lil sħabhom kollha tal-klassi x'qalilhom seħibhom.

2 Fejn noqgħod

Għal din it-tfal jeħtieġ jippreparaw ruħhom minn qabel, forsi jistaqsu lill-ġenituri jew lil min jieħu ħsiebhom. Kull student/a jgħid lill-klassi kollha x'jisimha t-triq li joqgħod fiha u xi jfisser l-isem jekk hemm xi tifsira. Jitkellem ukoll dwar x'jisimha d-dar u għalfejn semmewha hekk. Dak li jkun jista' jiddeskrivi wkoll id-dar (eżempju: flett/appartement, terran, *maisonette*, *semi-detached*, razzett renovat, jew *town house*).

3 Katina

Din tintlagħab mat-tfal kollha flimkien fil-klassi. L-ghalliema tghid kelma, eżempju ‘abjad’. It-tifel/tifla li jmiss irid jghid x’jigih f’ moħħu meta jisma’ l-kelma ‘abjad’. Nibqghu sejr in hekk. Eżempju: abjad, għarusa, tieg, ikel, xorb, ilma, baħar, sajf, xemx, shana, u kliem ieħor.

4 Noholqu storja

Pogġi t-tfal fi gruppi ta’ hamsa. Kull tifel/tifla jkollu numru minn wieħed sa hamsa. L-ghalliema tikteb sentenza fuq il-*white board* bhala l-bidu ta’ storja. Minn issa ’l quddiem it-tfal ikomplu fi gruppi. Numru wieħed jghid sentenza biex ikompli l-istorja li tkun bdiet l-ghalliema. Numru tnejn, tlieta u erbgħa jkomplu l-istorja huma wkoll. Numru hamsa jispiċċa l-istorja. Fl-aħhar kull grupp johrog jghid l-istorja tiegħu lill-klassi kollha. L-ghalliema tirrepeti l-ewwel sentenza għal kull grupp.

5 Nesageraw

Ifred lit-tfal fi gruppi ta’ hamsa. Ghidilhom sentenza, eżempju: ‘Jien rajt raġel li kellu mniehru daqs buzzieqa kbira.’ Kull membru tal-grupp irid isemmi xi parti tal-gisem u jesagera fil-kobor tagħha.

Eżempji:

1. Jien rajt raġel li kellu mniehru daqs buzzieqa kbira.
2. Kellu ghajnu daqs pizza margerita.
3. Widnejh kienu kbar daqs qlugh ta’ dgħajsa.
4. Ma’ ghonqu kellu coff kbir daqs skrun ta’ ajruplan.
5. Idejh kienu kbar daqs arblu ta’ bandiera.
6. Ilsien u kien twil daqs rutella.

L-ghalliema ddr mal-gruppi u tisma’ dak li għandhom x’jghidu t-tfal.

6 Niddiskutu stampa

Aqsam it-tfal fi gruppi. Agħti l-istess stampa lil kull grupp. Kull grupp jiddiskuti l-istampa. Fil-bidu għinhom b’ mistoqsijiet bħal: (a) X’qed turi l-istampa? (b) X’joghgbok fl-istampa? (c) X’ma joghgbokx? (d) Xi hsibijiet iggiblek? (e) X’mhix tghidlek l-istampa? (f) Xi tbiddlilha kieku tista’?

Xi wħud mit-tfal jitekllmu fuq l-istampa quddiem il-klassi kollha. Ara li mhux dejjem ikunu l-istess tfal. Illum jew għada kulhadd irid ikollu ċ-ċans. Tfal li jistħu jew li għandhom bżonn aktar għajjnuna jistgħu jaħdmu tnejn tnejn meta jindirizzaw lill-klassi kollha.

7 Ikkxef l-istampa

Wahħal stampa kbira fuq il-*whiteboard*. Ara li l-istampa tkun mgħottija. Ibda ikxifha biċċa biċċa filwaqt li tħajjar lit-tfal jaħsbu fuqha. Huma jridu jaħsbu kif il-biċċa mikxufa tista' tkun indikazzjoni tal-istampa kollha. Flok stampa wieħed jista' juża mudell. Ibda ikxef il-mudell biċċa biċċa u staqsi domandi adattati li jistimulaw lit-tfal biex jaħsbu.

Mistoqsijiet li, jekk hemm bżonn, wieħed jista' jagħmel biex jistimula lit-tfal:

- X'hemm fl-istampa li turina li aktarx ninsabu għewwa u mhux barra? (tidher biċċa minn tapit)
- (tinkixef biċċa oħra) Issa jidher parti minn ktieb li qiegħed fuq it-tapit. X'jista' jkun hemm iżjed fil-parti tal-istampa li hija mgħottija?
- Issa nkixfet parti oħra mill-ktieb. Xi kwalità ta' ktieb hu?

8 Telefonata

Ipprepara żewġ settijiet tat-telefown. Żewġ studenti joħolqu sitwazzjoni u jitekllmu bejniethom fuq it-telefown. Ngħidu aħna, wahda ċċempel lil sehbitha għax għandha problema fuq somma, jew iċċemplilha biex tagħtiha xi aħbar sabiha jew kerha. L-istudenti l-oħra jisimghu u jieħdu noti dwar kemm iż-żewġ studenti kienu naturali u ċari f'diskorshom. Wara ssir diskussjoni dwar x'mar tajjeb u x'seta' mar aħjar.

9 Diskors

Tifla (jew tifel) tipprepara diskors fuq sugġett li tagħzel. Titkellem fuq is-sugġett quddiem il-klassi mingħajr ma taqra għalkemm jista' jkollha karta bil-punti ewlenin. It-tfal tal-klassi jikkritikaw id-diskors fuq kriterji stabbiliti minn qabel. Dawn il-kriterji jistgħu jkunu: (1) Inżamm il-ħin stabbilit (ngħidu aħna tliet minuti)? (2) Il-vuċi kienet tinstema' tajjeb? (3) L-ideat kienu ċari u pprezentati wara xulxin

b' mod loġiku? (4) L-informazzjoni li nġhatat fuq is-sugġett kienet biżżejjed? (5) Meta tibda sentenza kienet kapaċi tkompliha jew kien hemm każi fejn tiegħaf f'nofsha u tibda oħra. (6) Kif kienet il-*body language*? (7) Kif kien il-komportament? Qagħdet dritta? Kienet tidher kunfidenti?

10 Fiz-żarbun ta' haddiehor

Oħloq sitwazzjonijiet fejn it-tfal iridu jpoġġu lilhom infushom fiż-żarbun ta' haddiehor. Nġhidu aħna tifla ferħana għax xrat kompjuter ġdid u qed titkellem ma' sehbitha fuq dan is-sugġett. Is-sitwazzjonijiet jistgħu jitqalu meta jinvolvu esperjenzi li ma jgħaddux minnhom it-tfal iżda li jistgħu jarawhom isehħu. Nġhidu aħna mara tidhol f'hanut biex tixtri rigal għat-tifla tagħha. Mela xi hadd irid jagħmel rwol tal-mara li għandha tifla u xi hadd iehor jagħmel rwol tal-hanut. Din l-esperjenza tinhadem quddiem it-tfal tal-klassi. Jistgħu jieħdu sehem tnejn jew aktar studenti li jagħmlu rwoli differenti.

11 L-aħħar hoss ta' kelma

Din li ġejja tinvolvi lit-tfal tal-klassi kollha flimkien. Tibda l-għalliema billi tgħid kelma li tkun tispicċa b'vokali jew b'konsonanti. Eżempju: KELB. L-ewwel tifla trid tgħid kelma li tibda bl-aħħar ittra. Nibqgħu sejr in hekk. Wiehed jista' jagħmilha aktar ħafifa billi jgħid KELB - B. Hekk ikun aktar faċli għall-istudenta li tgħid kelma tibda bl-ittra B. It-tifla li jmiss trid tagħmel l-istess.

12 Qabbel l-istampi

Ipprovdi żewġ stampi kbar. It-tfal jiddiskutu x'hemm simili u x'hemm differenti fl-istampi. Dan jgħinhom biex 'il quddiem jiddiskutu x'hemm simili u x'hemm differenti anke f'affarijiet li mhumiex viżwali. Eżempji: X'hemm simili u x'hemm differenti bejn żewġ stejjer, żewġ poeziji, żewġ pajjiżi, żewġ karattri jew żewġ ideoloġiji. Dejjem ikkunsidra l-età u l-kapaċitajiet tat-tfal.

13 Minn stampa għal storja

Ipprovdli stampi li jiffurmaw storja. Tfal jiddiskutu fi gruppi kif l-istampi għandhom jigu wara xulxin b' mod li jiffurmaw storja. Minn borża bl-ismijiet tat-tfal tella' bix-xorti biex xi hadd jgħid l-istorja lill-klassi kollha. Flok stampi jista' jkollok sentenzi li jiffurmaw storja. Naturalment dan ikun eżercizzju itqal.

14 Minn kliem għal paragrafi

Ifred lit-tfal fi gruppi. Wiehed mill-gruppi flimkien mal-għalliema jiddeċiedi fuq numru ta' kliem. Eżempju: xitwa, umbrella, skola, pitazzi. It-tfal fil-gruppi jridu jivvintaw paragrafu ċkejken li fih jużaw il-kliem stabbilit. Eżempju: 'Kien jum tax-xitwa u t-tifla riedet tmur l-iskola. Qabdet ix-xita u t-tifla fethet l-umbrella biex tkun ċerta li ma jixxarbux il-pitazzi.' Ir-regola tista' tkun li wiehed irid juża l-kliem wara xulxin kif stabbiliti jew igerfixhom kif irid. Tella' bix-xorti biex wiehed mill-gruppi johrog minn postu u jgħid lill-oħrajn il-paragrafu tiegħu.

15 Emozzjonijiet

L-għalliema tagħzel (jew tivvinta hi stess) passagg ħafif li fih jidhlu emozzjonijiet bħal 'ferħ', 'dwejjaq', 'tama', 'għira', 'sens ta' tpattija', jew 'imħabba'.

Eżempju: **Anna kienet tinsab wehidha. Ma kinitx taf x'se taqbad tagħmel. Xeghlet it-televisin u bdiet tisma' l-ahbarijiet. Kantant famuż kien ġej Malta. "Xi pjaċir, immur nisimghu!" Ahbar ohra: Żagħżugh imut b'overdose ta' droga. "Min jaf ommu u missieru!" Anna ma riditx tisma' fuq hekk. Qalbet l-istazzjon.**

Halli s-silta quddiem it-tfal. Itlobhom jeżaminawha u jindunaw liema emozzjonijiet jispikkaw. Tkellmu fuq dawn l-emozzjonijiet.

Follow up ta' din l-attività: Ifred lit-tfal fi gruppi. Kull grupp jagħzel sitwazzjoni fejn tispikka emozzjoni partikolari.

Eżempju: Mort nixtri fajl u x'hin ġejt biex inħallas indunajt li ma kellix flus. Hassejtni **nisthi** u f' sitwazzjoni imbarazzanti.

Din l-attività tghin hafna lit-tfal fit-tahrig ta' *role plays*.

16 Noholqu mistoqsijiet

L-għalliem jifred lit-tfal fi gruppi. Huwa jsemmi kelma, eżempju: ERBGĦA. Kull grupp irid jivvinta mistoqsijiet li t-tweġiba għalihom trid tkun ERBGĦA. L-għalliem jagħti hin definit, eżempju seba' minuti. Imbagħad kull grupp jgħid lill-klassi kollha l-mistoqsijiet li hejja. L-udjenza tista' tirrimarka f'każ li l-mistoqsija tkun dubjuża. Eżempji ta' mistoqsijiet li għandhom it-tweġiba ERBGĦA.

- (1) Mejda kemm għandha saqajn? (Wiehed jista' jirrimarka li mhux l-imwejjed kollha għandhom erba' saqajn.)
- (2) Kemm hemm staġuni?
- (3) X'jiġi wara n-numru tlieta?
- (4) Kemm fiha ittri l-kelma KELB?
- (5) Kemm fiha sillabi l-kelma NAZZJONALI?
- (6) Kemm għandna għajnejn flimkien jien u l-ħabiba?
- (7) Jekk nagħlaq sebgħi ż-żgħir kemm jibqaghli swaba' f'id waħda?
- (8) Jekk mill-kelma MALTA nneħhi ittra, kemm jibqa' ittri?
- (9) Kemm fiha Z il-kelma ORGANIZZAZZJONI?
- (10) Kemm fiha naħat xi haġa kwadra?

L-idea wara dan l-eżerċizzju hi li l-istudenti jaħsbu, ikunu oriġinali, jesprimu ruhhom, jiehdu gost u jisimghu lehinom fil-klassi.

17 Kliem ipprojbit

Dan l-eżerċizzju jgħin lit-tfal biex jevitaw li jagħtu tweġibiet qosra hafna jew ta' kelma waħda. It-tfal jistgħu jiehdu sehem b'mod individwali, f'pari jew fi gruppi.

Staqsi lit-tfal mistoqsija partikolari, eżempju: Inti tħobbha x-xitwa? Fit-tweġiba tagħhom it-tfal ma jistgħux jużaw il-kelmiet 'iva', 'le', 'ma tantx', 'ma nafx', 'ftit', u 'ħafna'. Il-kliem ipprojbit jinbidel skont il-mistoqsija u għandu jinkiteb fuq il-*white board*. Dan jgħin lit-tfal iwieġbu aktar fit-tul. Eżempji:

Mistoqsija: Inti tħobbha x-xitwa?

Tweġiba: Mhix favorita tiegħi għax tkun il-kesħa u x-xita ddejjaqni.

Mistoqsija: Kemm hemm stilel fis-sema?

Tweġiba: Ma nistax ngħid għax is-sema mimlija stilel u żgur li ma nistax ngħoddhom.

Mistoqsija: Il-ħbieb tiegħek kollha minn din l-iskola?

Tweġiba: Għandi ħbieb mill-iskola u oħrajn mill-post fejn noqgħod.

18 Direzzjonijiet

L-ghalliema taghti direzzjonijiet lit-tfal tal-klassi. Eżempji ta' direzzjonijiet:

- Kif mill-klassi tmur *it-toilet*.
- Kif mill-klassi tmur *il-media room*.
- Kif mill-klassi tasal sal-bieb ta' barra.
- Kif mill-klassi tmur fl-uffiċċju tal-kap tal-iskola.
- Kif mill-klassi tasal sal-kappella.

L-ghalliema tistaqsi f'liema post tasal jekk timxi skont id-direzzjonijiet li taghti. It-tfal jiktbu t-twegiba fuq *il-board* ċkejken personali tagħhom. Din tkun twegiba ta' kelma waħda jew frazi qasira. Eżempju: 'Il-librerija' jew 'l-uffiċċju tal-Kap tal-Iskola'. It-tfal kollha jgħollu *l-board* bit-twegiba fuqu.

Din il-parti tal-eżerċizzju tkun qed tintroduci lit-tfal mal-mod kif jingħataw direzzjonijiet. Eżempju:

- Ohroġ mill-klassi.
- Dur fuq il-lemin u imxi tul il-kuratur.
- Dur fuq ix-xellug.
- Idhol mill-bieb li hemm mal-faċċata.

Fejn tkun wasalt?

Huwa meħtieġ li t-tfal jidraw sewwa fejn hu l-lemin u fejn hu x-xellug.

Ifred lit-tfal fi gruppi biex huma jitharrġu jagħtu direzzjonijiet lil xulxin. Il-punt tat-tluq mhux dejjem ikun l-istess post. Tista' taghti direzzjonijiet kif mill-bieb tal-iskola tasal sal-librerija. Kemm jista' jkun poġġi s-sitwazzjoni f'kuntest. Eżempju: Ommok gejjja tkellem lill-kap tal-iskola. Aghthi direzzjonijiet kif mill-bieb ta' barra tasal sal-uffiċċju tal-Kap tal-Iskola.

Tista' wkoll taghti direzzjonijiet f'ambjenti oħra li magħhom it-tfal huma midhla. Eżempju: Id-dar. Direzzjoni, ngħidu aħna, kif mill-kamra tiegħek tmur fil-kċina.

19 Nikkritikaw diskors

Għal dan l-eżerċizzju jkollok bżonn *tape recorder*. Semma' diskors irrekordjat lit-tfal. Id-diskors jista' jkun intervista. Dahhal nuqqasijiet apposta. Eżempju: xi hadd jikkellem jgħaġġel hafna, jew xi hadd li dejjem iwieġeb 'iva' jew 'le'. It-tfal tal-klassi jinfirdu fi gruppi u jikkritikaw id-diskors jew l-intervista. Jistgħu jikkritikaw il-kontenut li

jintqal imma wkoll l-aspett tal-ħiliet li wieħed irid ikollu meta jitkellem.

20 Staqsini Ghoxrin

Il-logħba ‘Staqsin Ghoxrin’ tista’ tkun ukoll interessanti ħafna. Aghmilha sempliċi billi l-oġġett li jrid jinqata’ jkun dejjem persuna umana. Il-logħba tibda billi tingħata l-informazzjoni li “l-oġġett huwa persuna umana”. Is-sugġett tkun tafu l-ghalliema biss. Fil-bidu aghzel nies partikolari u magħrufa sew. Eżempju: San Ġorġ Preca. Ifred itfal fi gruppi u kull grupp jistaqsi mistoqsija. Eżempju:

- Il-persuna hija raġel jew mara?
- Il-persuna ħajja jew mejta?
- Il-persuna Maltija jew barranija?
- Il-persuna magħrufa ħafna?
- Għandha x’taqsam mal-politika?
- Għandha x’taqsam mar-reliġjon?

Jekk tara li t-tfal se jehlu tista’ tagħti xi biċċa informazzjoni bħala għajnuna. Fil-każ ta’ San Ġorġ, ngħidu ahna, tista’ tghidilhom li “dan ir-raġel kien qassis”.

21 Nagħtu tagħrif

Numru żgħir ta’ studenti (tlieta jew erbgħa) johorġu barra mill-klassi sakemm it-tfal l-oħra jagħzlu sugġett. Eżempji: ‘Fdalijiet arkeoloġiċi’, ‘Avukati’, jew ‘It-tigri tal-Indja’. It-tfal tal-klassi jinfirdu fi gruppi. Jidhlu t-tfal li se jippruvaw jaqtgħu s-sugġett. Il-gruppi differenti jibdeu jagħtu informazzjoni bażika biex jgħinu lill-grupp żgħir ta’ studenti jaqtgħu l-oġġett. Imma l-informazzjoni qatt ma għandha tkun diretta b’mod li l-oġġett jinqata’ mill-ewwel. Dawk li qed jaqtgħu s-sugġett jistgħu wkoll jistaqsu xi mistoqsija biex jiċċaraw xi diffikultà partikolari. Jistgħu jintgħazlu sugġetti li jkun ssemmej f’xi lezzjonijiet. Dan jgħin ħalli t-tfal kollha jkollhom ċerta informazzjoni komuni.

Eżempju ta’ sugġett: ‘Fdalijiet arkeoloġiċi’.

- Dawn insibuhom kemm f’Malta kif ukoll barra minn Malta.
- Il-Gvernijiet jonfqu l-flus biex iżommuhom fi stat tajjeb.
- In-nies iħobbu jżuruhom.
- Huma postijiet antiki.

- Hafna drabi trid thallas biex tidhol tarahom.

Loghba bhal din ma tihux hafna hin u l-esperjenza turi li t-tfal jieħdu pjaċir jilagħbuha.

Jekk l-ghalliem ta tinduna li se jkun diffiċli li t-tfal jaqtgħu x'inhom s-sugġett, tista' tagħti xi biċċa informazzjoni aktar diretta. Eżempju għall-każ ta' fuq ikun: "Dawn il-postijiet iżuruhom hafna turisti". Wieħed jista' jagħti wkoll l-informazzjoni li l-frazi għandha żewġ kelmiet.

22 X'nafu fuq

Flimkien mat-tfal aghzel sugġett interessanti: eżempju xi programm popolari li jaraw it-tfal fuq it-televixin jew xi sugġett ta' tagħrif generali. Agħti ftit ċans lit-tfal jaħsbu fuqu (forsi anke tifridhom fi gruppi), imbagħad jaqsmu ma' shabhom it-tagħrif li huma jafu. L-informazzjoni titniżżel fil-qosor fuq il-*white board* li fuqu tiffirma bhal *Mind Web*.

23 Dibattitu

Id-dibattitu jista' jkun eżercizzju ieħor. Aghzel sugġett ftit kontroversjali li jinteressa lit-tfal. Eżempju: 'It-televixin qed jagħmel aktar hsara milli gid'. Grupp ta' tfal (tnejn jew tlieta) ikunu favur is-sugġett u grupp ieħor ikunu kontra. Fisser lit-tfal li għalkemm ikunu qed jikkellmu kontra, huma, fil-verità, mhux bilfors ikunu kontra. L-idea hi li jridu jgħibu **argumenti** skont humiex favur jew kontra. Ikun hemm xi hadd qiegħed imexxi. Jibdeu jikkellmu dawk favur is-sugġett, iwiegħbu dawk kontra. Nibqgħu sejr in hekk sakemm jikkellmu kulhadd. Fl-aħħar jistaqsu jew jagħmlu kummenti l-kumpliment tat-tfal tal-klassi. Tista' wkoll issir votazzjoni fil-klassi dwar liema grupp kien **l-aktar konvincenti fl-argumenti tiegħu**. Ngħallmu lit-tfal kemm hu meħtieġ ikunu għusti u ma jivvutawx bil-grazzja.

24 Kwizz

It-tfal iħobbu l-kwizz. Jintgħazel sugġett li għandu x'jaqsam ma' xi qasam tal-kurrikulu. Aqsam il-klassi f'zewġ gruppi. Grupp minnhom jipprepara mistoqsijiet fuq is-sugġett. Il-grupp l-ieħor irid jirrispondi. Jingħataw marki skont kemm hi tajba t-twegħiba. Irid ikun hemm *Quiz*

Master li fil-bidu żgur li għandu jkun l-għalliem li hafna drabi jrid jiehu deċiżjoni dwar kemm hi eżatta t-twegiba u għalhekk kemm għandhom jingħataw marki. Meta l-ewwel parti tal-kwiżż tkun lesta, il-gruppi jaqilbu r-rwol tagħhom. Dak li kien qed iwieġeb issa jkun imissu jistaqsi fuq sugġett ieħor li jkun intgħazel. Fl-aħhar naraw liema grupp ġab l-aktar punti. Ftit kompetizzjoni ma tagħmilx hażin, imma l-ispirtu ġenerali għandu jkun wiehed ta' koperazzjoni u mhux ta' kompetizzjoni. Fil-klassi rridu noholqu spirtu ta' komunità ta' tagħlim.

25 Stazzjon tar-radju

Oħloq fil-klassi atmosfera ta' stazzjon tar-radju. Il-programm huwa wiehed muzikali li matulu jindaqqu siltiet ta' kanzunetti popolari. Ikun hemm il-*phone inns* b' dedikazzjonijiet. Biex idoqq is-siltiet tal-kanzunetti wiehed jista' juża *tape recorder*. It-tfal jagħmlu d-dedikazzjonijiet permezz tat-telefown. Komplijewwaq il-programm billi t-tfal jagħmlu xi riklami jew avvizi oħra ta' interess.

26 Nagħzel stampa

Stieden lill-istudenti jgibu xi żewġ stampi li jsibu, ngħidu aħna fir-rivisti. Kieku jkunu stampi ta' daqs A4 tant aħjar halli jidhru minn ċerta distanza. Ifrex l-istampi fuq imwejjed, imbagħad numru ta' studenti jkollhom iċ-ċans jagħzlu stampa kull wiehed u jitkellmu fuqha fil-klassi. Kull student ikun mistenni jgħid għaliex għazel dik l-istampa partikolari. Forsi fiha xi haġa li laqtu jew li fakkrutu f'xi haġa !

Aktar ma jkollok stampi aktar aħjar halli l-istudenti jkollhom minn fejn jagħzlu. F'kull sezzjoni aġti ċans, ngħidu aħna, lil hamest itfal jitkellmu fuq l-istampi li jkunu laqtuhom. Tista' wkoll tagħti ċans lill-istudenti tal-klassi jistaqsu mistoqsijiet dwar l-istampi lil shabhom.

Konkluzjoni

- (1) Aġmel enfasi fuq l-eżercizzju bħala logħba.
- (2) Aħjar ftit u spiss milli hafna f'hin wiehed.
- (3) Ieqaf mil-logħba meta jkun għad hemm l-interess.

- (4) Dawwar u biddel il-mod kif tintlagħab il-logħba skont l-istudenti li għandek. Imma meta tistabilixxi r-regoli ara li jinżammu.
- (5) Irrepeti l-logħba xi darbejn jew tlieta wara xulxin ħalli t-tfal jidrawha.
-